

# **„Zamówienia publiczne w praktyce – najczęstsze nieprawidłowości i dobre praktyki w projektach EFS”**

**dla beneficjentów projektów dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego**

Kancelaria Doradcza Progressio Przemysław Kuderczak

*Szkolenie współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego  
Funduszu Społecznego*

*w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa  
łódzkiego na lata 2014-2020*

październik 2022 r.



PROGRESSIO  
KANCELARIA DORADZCA

## OFERUJEMY!

### 1. usługi szkoleniowe:

- (PZP, KP, KPA, W zakresie prowadzenia, kontroli, rozliczania i zamykania projektów finansowanych ze środków UE, Ustawa 2:0, dostępność plus)

### 2. doradztwo:

- prowadzenie postępowań wg zasady konkurencyjności i ustawy Pzp.
  - wsparcie/reprezentacja Zamawiających i Wykonawców przed KIO,
  - wsparcie w postępowaniach przed organami kontrolnymi,
  - audyty dostępności cyfrowej, komunikacyjnej i architektonicznej,

[www.kancelariaprogressio.pl](http://www.kancelariaprogressio.pl)  
[kancelaria.progressio@gmail.com](mailto:kancelaria.progressio@gmail.com)

# KODEKS CYWILNY W PZP

Do czynności podejmowanych przez zamawiającego, wykonawców oraz uczestników konkursu w postępowaniu o udzielenie zamówienia i konkursie oraz do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

- ☐ termin oznaczony w godzinach rozpoczyna się z początkiem pierwszej godziny i kończy się z upływem ostatniej godziny.
- ☐ Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w godzinach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu godziny, w której to zdarzenie nastąpiło.
- ☐ Termin obejmujący dwa lub więcej dni zawiera co najmniej dwa dni robocze.
- ☐ Dniem roboczym nie jest dzień uznany ustawowo za wolny od pracy oraz sobota

# Terminy w ustawie

## ☐ termin minimalne lub maksymalne:

- terminy składania ofert, terminy składania podmiotowych środków dowodowych, termin związania ofertą, terminy składania wniosków o wyjaśnienie SWZ,

## ☐ Terminy „sztywne”

- terminy składania odwołań do KIO.

## ☐ Terminy niedookreślone.

- termin wyjaśnień, uzupełnień oferty, RNC, wezwanie do przedłużenia TZO,

tutaj pamiętaj o art. 8 uPzp

# ZASADY ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
- 2) przejrzysty;
- 3) proporcjonalny.

# ZASADA PISEMNOŚCI

**Art. 20.** 1. Postępowanie o udzielenie zamówienia, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, prowadzi się pisemnie.

**Art. 6.** pkt 16) Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o: pisemności – należy przez to rozumieć sposób wyrażenia informacji przy użyciu wyrazów, cyfr lub innych znaków pisarskich, które można odczytać i powielić, w tym przekazywanych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;

Wyrażenie przy „użyciu wyrazów, cyfr lub innych znaków pisarskich” wskazuje, iż komunikacja musi być prowadzona w postaci tekstowej. Nie mieszczą się tu komunikaty dźwiękowe lub wizualne. Wyrazy, cyfry lub inne znaki pisarskie powinny być uzewnętrznione w widzialnej postaci oraz w sposób umożliwiający ich kopiowanie np. w postaci papierowej lub elektronicznej. Pojęcia „pisemnie” nie można utożsamiać z formą pisemną oświadczenia woli w rozumieniu art. 78 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1020, z późn. zm.), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”. Na gruncie ustawy dokument pisemny nie musi być opatrzony własnoręcznym podpisem obejmującym treść oświadczenia

# ZASADA EFEKTYWNOŚCI

Zamawiający udziela zamówienia w sposób zapewniający:

1. najlepszą jakość dostaw, usług, oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację, oraz,
2. uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów.
3. Zamówienia udziela się wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.
4. Czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonują osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm.

# PRZYGOTOWANIE POSTĘPOWANIA - ETAPY

Planowanie i przygotowanie postępowania.

Zasada przejrzystości:

- obowiązek publikacji planów postępowań,
- wstępne konsultacje,
- analiza potrzeb – dla zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – obowiązek dla zamawiających klasycznych,
- tworzenie opisu przedmiotu zamówienia (jednoznaczny i wyczerpujący oraz niedyskryminujący,
- szacowanie wartości zamówienia – prowadzone w sposób zapewniający właściwe (proporcjonalne) procedowanie zamówień,
-



**SZACOWANIE**  
WARTOŚCI ZAMÓWIENIA  
obowiązujące zamawiających  
stosujących ustawę Pzp

# SZACOWANIE WARTOŚCI ZAMÓWIENIA - ZASADY

- ☐ Zawsze wartość NETTO;
- ☐ 3 miesiące przed wszczęciem: D i U / 6 miesięcy przed wszczęciem: RB;
- ☐ Łącznie się szacuje (agreguje) PODOBNE DOSTAWY i IDENTYCZNE USŁUGI;
- ☐ Do wartości wlicza się wszystko o czym zamawiający wie, że będzie udzielał tj:
  - a. zamówienia częściowe,
  - b. opcjonalne,
  - c. uzupełniające,
  - d. wznowienia;

# **SZACOWANIE WARTOŚCI ZAMÓWIENIA - PODSTAWY**

**Art. 28.** Podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, ustalone z należyłą starannością.

**Art. 29. 1.** Zamawiający nie może, w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, zaniżać wartości zamówienia lub konkursu, lub wybierać sposobu obliczania wartości zamówienia.

2. Zamawiający nie może dzielić zamówienia na odrębne zamówienia, jeżeli prowadzi to do niestosowania przepisów ustawy, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.

## **Czym skutkuje nieprawidłowe ustalenie szacunkowej wartości zamówienia**

Nieprawidłowe oszacowanie wartości zamówienia to naruszenie zasady proporcjonalności poprzez:

- przyjęcie procedury niewłaściwej (zbyt liberalnej lub zbyt rygorystycznej) w stosunku do tej jaką powinien przyjąć Zamawiający po prawidłowym oszacowaniu wartości zamówienia,
- nieprawidłowe wadium,
- nieprawidłowo postawione warunki udziału w postępowaniu,
- przewlekłość postępowania i możliwość nierozliczenia środków we właściwym czasie,

## Warto pamiętać - Preambuła (tzw. dyrektywy klasycznej) - motyw (19)

Należy sprecyzować, że do celów oszacowania wartości zamówienia, trzeba uwzględnić wszystkie dochody, niezależnie od tego, czy zostały one otrzymane od instytucji zamawiającej, czy też od osób trzecich. Należy również doprecyzować, że do celów szacowania progów **pojęcie podobnych dostaw należy rozumieć jako produkty o identycznym lub podobnym przeznaczeniu** – jak np. dostawy różnych rodzajów żywności lub różnych mebli biurowych. Zazwyczaj wykonawca działający w danym sektorze byłby zainteresowany dostawą takich artykułów jako części swojego normalnego asortymentu.

**IDENTYCZNE USŁUGI** tzn. nie podobne a takie same jeśli chodzi o zakres czynności, uprawnienia i kompetencje niezbędne do realizacji, oraz tożsame czasowo.

# Agregacja zamówień w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków

Łączy się zamówienia tożsame:

- Rodzajowo lub funkcjonalnie,
- Czasowo (czas projektu, czas roku budżetowego/finansowego
- Wykonawcza – w racjonalnym ujęciu gdyż np. Lidl czy Manufaktura nie startują do zamówień.

# SZACOWANIE WARTOŚCI ZAMÓWIEŃ UDZIELANYCH W CZĘŚCIACH cz. 1

**Art. 30.** 1. Jeżeli zamawiający planuje udzielić zamówienia na roboty budowlane lub usługi w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, lub dopuszcza możliwość składania ofert częściowych, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia.

2. W przypadku gdy zamawiający **planuje nabycie podobnych dostaw**, wartością zamówienia jest łączna wartość podobnych dostaw, nawet jeżeli zamawiający udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, lub dopuszcza możliwość składania ofert częściowych.



# SZACOWANIE WARTOŚCI ZAMÓWIEŃ UDZIELANYCH W CZĘŚCIACH cz. 2

3. Przy obliczaniu wartości zamówienia na roboty budowlane uwzględnia się także wartość dostaw i usług oddanych przez zamawiającego do dyspozycji wykonawcy, o ile są one niezbędne do wykonania tych robót budowlanych.

## **dawny 6a.**

4. W przypadku zamówień udzielanych w częściach, do udzielenia zamówienia na daną część zamawiający może stosować przepisy właściwe dla wartości tej części zamówienia, jeżeli jej wartość jest mniejsza niż wyrażona w złotych równowartość kwoty 80 000 euro dla dostaw lub usług oraz 1 000 000 euro dla robót budowlanych, pod warunkiem że łączna wartość tych części wynosi nie więcej niż 20% wartości zamówienia.

## ZASADY USTALANIA WARTOŚCI ZAMÓWIENIA

**Art. 33. 1.** W przypadku gdy zamawiający składa się z kilku jednostek organizacyjnych, całkowita wartość zamówienia jest ustalana dla wszystkich jednostek organizacyjnych łącznie.

**2.** Jeżeli wyodrębniona jednostka organizacyjna zamawiającego, posiadająca samodzielność finansową udziela zamówienia związanego z jej własną działalnością, wartość udzielanego zamówienia ustala się odrębnie od wartości zamówień udzielanych przez inne jednostki organizacyjne tego zamawiającego posiadające samodzielność finansową.

## ZASADY USTALANIA WARTOŚCI ZAMÓWIENIA CD.

**Art. 36. 1.** Ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi, oraz nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane, z tym że w przypadku zamówień udzielanych w częściach powyższe terminy odnoszą się do wszczęcia pierwszego z postępowań.

2. Jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, zamawiający przed wszczęciem postępowania dokonuje zmiany wartości zamówienia.

# Zasada konkurencyjności – zasady konstruowania opisu przedmiotu zamówienia

Opis Przedmiotu Zamówienia musi być jednoznaczny i wyczerpujący oraz niedyskryminujący.

Po co?

- *aby wskazywać na rzeczywiste potrzeby zamawiającego,*
- *aby umożliwić Wykonawcy obliczenie ceny,*
- *aby umożliwić Zamawiającemu dokonanie obiektywnej oceny ofert,*
- *aby określić precyzyjne i wyczerpująco zidentyfikowane potrzeby Zamawiającego,*
- *aby zapewnić konkurencyjność w zakresie ubiegania się o udzielenie zamówienia.*

# Opis przedmiotu zamówienia – jednoznaczność

Jednoznaczny i wyczerpujący OPZ to taki, który zawiera wszystkie informacje cenotwórcze, precyzję określenia oczekiwań Zamawiającego co do tego co chce kupić, w jakim czasie, jakiej wielkości, jakiej specyfice itp.

## **Stosuj precyzyjną terminologię!**

Unikaj pojęć niedookreślonych takich jak „ładne, dobre, profesjonalne, wysokiej jakości, smaczne – chyba że wytłumaczysz co rozumiesz pod pojęciem niedookreślonym

Przykład - smaczny catering – zamawiający rozumie przez to posiłki przygotowane ze świeżych tj. terminowych produktów, w przypadku warzyw i owoców wykonawca nie może użyć spleśniałych lub przegnitych owoców i/lub warzyw.

**Nie oczekuj, że Wykonawca domyśli się czego oczekujesz. Nic się samo przez się nie rozumie.**

# Opis przedmiotu zamówienia – jednoznaczność

## Przykład

W zamówieniu, którego przedmiotem zamówienia była usługa szkoleniowa w ramach, której Wykonawca miał zapewnić trenera, salę szkoleniową, materiały szkoleniowej, catering.

W części opz dotyczącej materiałów szkoleniowych Zamawiający wpisał:

„Zamawiający wymaga aby Wykonawca dla wszystkich uczestników szkolenia zapewnił materiały szkoleniowe, niezbędne materiały Wykonawca przekaze Zamawiającemu w terminie nie później niż na 3 dni przed terminem rozpoczęcia cyklu szkoleń.”

**Czy informacja jest wyczerpująca?**

# **Opis przedmiotu zamówienia – jednoznaczność**

Gmina X otrzymała dofinansowanie na zakup 10 komputerów stacjonarnych na potrzeby utworzenia pracowni komputerowej w jednej ze szkół gminnych.

W opz Zamawiający opisał wymogi techniczne co do monitorów, stacji bazowej (procesor, płyta główna, pamięć operacyjna, dysk twardy, karty graficzna i dźwiękowa itp.), Zamawiający nie wspomniał jednak, że potrzebne są też klawiatury i myszy. Wskazał jedynie (po opisaniu monitorów i stacji bazowych), iż dostarczony sprzęt ma być kompletny.

**Na etapie realizacji zamówienia Zamawiający wymagał aby Wykonawca dostarczył klawiatury i myszy.**

**Czy Zamawiający zachował się w sposób dopuszczalny?**

# Opis przedmiotu zamówienia – niedyskryminacja

Gmina X otrzymała dofinansowanie na zakup 20 komputerów stacjonarnych na potrzeby utworzenia pracowni komputerowej w jednej ze szkół gminnych.

W opz obok zapisów odnoszących się do parametrów technicznych sprzętu komputerowego zamawiający z ostrożności dopuścił i opisał zaoferowanie rozwiązań równoważnych. W części dotyczącej oprogramowania systemowego Zamawiający wpisał, iż komputery mają mieć zainstalowany system operacyjny np. Windows XP przy czym dla tak opisanego systemu nie wskazał (ale też nie zabronił) możliwości zaoferowania rozwiązań równoważnych.

**Czy Zamawiający zachował się w sposób dopuszczalny?**



# **Warunki udziału w postępowaniu – zasada konkurencyjności**

Zawsze obowiązuje podstawowa zasada równego traktowania Wykonawców. W praktyce oznacza to, że każdy z potencjalnych wykonawców ma dostęp do takich samych informacji i dokumentów w tym samym czasie.

Analogicznie jak przy OPZ – warunki udziału w postępowaniu oraz kryteria oceny ofert muszą zostać sformułowane w taki sposób, aby zapewnić uczciwą konkurencję oraz nie dopuścić do sytuacji, w której mogłoby dojść do dyskryminacji, któregośkolwiek z potencjalnych uczestników postępowania.

Ustanowienie w zapytaniu ofertowym warunków udziału w postępowaniu ma na celu weryfikację, czy potencjalny wykonawca jest zdolny do wykonania przedmiotu zamówienia z należytą starannością. Warunki te muszą zostać określone w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz nie mogą w sposób nieuzasadniony prowadzić do ograniczenia konkurencji.

Pamiętać trzeba, iż na gruncie obowiązujących Wytycznych stawianie warunków udziału w postępowaniu nie jest obowiązkowe.

## To ile tego doświadczenia? Przyda się w razie kontroli...

Istotą warunku udziału w postępowaniu jest uprawdopodobnienie prawidłowej realizacji danego zamówienia, czemu ma służyć badanie **wcześniejszego doświadczenia nabytego przez wykonawcę**. Co się tyczy zrealizowanych umów budujących całość doświadczenia danego wykonawcy, to skład orzekający Izby uważa, iż **doświadczenie nabywane jest przez powtarzające się wykonywanie określonych czynności**. (...) **Jednorazowe wykonanie czynności, czy też wykonanie tylko jednej umowy nie można uznać w ocenie Izby za potwierdzające nabycie określonego doświadczenia**. Taka sytuacja wpisuje się raczej w działalność o charakterze incydentalnym, a nie wykonywanie czynności w sposób powtarzalny. Izba nie podziela stanowiska Odwołującego, że doświadczenie w świadczeniu jednej usługi, na dodatek takiej gdzie termin realizacji zobowiązań umownych nie został jeszcze ukończony, a sama długość umowy nie wskazuje na zobowiązanie długotrwałe, można uznać za posiadanie doświadczenia spełniającego cel przepisów ustawy Pzp, nie ma bowiem w takim przypadku mowy o zwielokrotnieniu nabywanego doświadczenia.

## O warunkach ogólnie...

Ukształtowanie wymogów na poziomie mogącym skutkować ograniczeniem liczby wykonawców dopuszczonych do postępowania należy - w ocenie Izby - uznać za dopuszczalne w takim zakresie, w jakim usprawiedliwione jest dbałością o jakość i rzetelność wykonania przedmiotu zamówienia. Konieczne jest zatem zachowanie równowagi pomiędzy interesem Zamawiającego w uzyskaniu rękojmi należytego wykonania zamówienia a interesem wykonawców, którzy poprzez sformułowanie nadmiernych wymagań mogą zostać wyeliminowani z postępowania. Nieproporcjonalność warunku zachodzi w sytuacji, gdy równowaga ta zostanie zachwiana, powodując uniemożliwienie ubiegania się o zamówienie wykonawcom mającym doświadczenie dające rękojmię jego prawidłowej realizacji.

Gdy warunek to wiadoma niewiadoma 😊

Dla rozstrzygnięcia sporu pomiędzy Stronami przesądzające jest więc  
Udzielenie odpowiedzi na trzy pytania.

Po pierwsze, czy Zamawiający, skoro wymagał wpisu w zakresie wszystkich odpadów wymienionych w opisie przedmiotu zamówienia, powinien w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dokładnie opisać swój wymóg, czyli w tym wypadku zawrzeć sformułowanie typu "w zakresie odpadów objętych przedmiotem zamówienia", "w zakresie odpadów wymienionych w punkcie 3.1. specyfikacji istotnych warunków zamówienia". Na to pytanie należy odpowiedzieć twierdząco.

Po drugie, czy wykonawca powinien był się domyślić lub przyjąć "z ostrożności", że wpis, a w konsekwencji i żądane zaświadczenie, które Przedstawia Zamawiającemu, powinno obejmować pełen zakres odpadów wymienionych w opisie przedmiotu zamówienia. Na to pytanie również należy odpowiedzieć twierdząco.

c.d.

W konsekwencji powstaje pytanie trzecie: skoro Zamawiający nie sprecyzował swojego wymogu, a Odwołujący się go nie domyślił, to bardziej istotne jest, żeby Zamawiający swój wymóg opisał, czy też, by wykonawca się go domyślił?

Odpowiedź na to pytanie przesądza o wyniku sporu. Oczywiste jest bowiem, że to zamawiający muszą sformułować swoje wymagania, a nie wykonawcy się ich domyślać, a reguła ta wpisuje się w całą wieloletnią praktykę zamówień publicznych i bogate orzecznictwo i jest wyrazem realizacji zasad przejrzystości postępowania oraz równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji. Wymogi muszą być bowiem znane od początku postępowania i konsekwentnie realizowane do jego końca.

# Warunki udziału w postępowaniu w ZK

Mogą dotyczyć:

- *Posiadania uprawnień do prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej,*
- *Wiedzy i doświadczenia,*
- *Potencjału technicznego i osobowego,*
- *-sytuacji ekonomicznej i finansowej,*

# KWALIFIKACJA PODMIOTOWA WYKONAWCÓW w PZP

## Warunki pozytywne

**Warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć:**

1) zdolności do występowania w obrocie gospodarczym **art. 113 PZP;**

- Wpis do rejestrów np. CEiDG lub KRS,

2) uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów **art. 114 PZP;**

- Koncesje, zezwolenia, licencje

3) sytuacji ekonomicznej lub finansowej **art. 115 PZP;**

- Sprawozdania finansowe (3 lata), infor. z banku (3 miesiące), dokument ubezpieczenia, o=informacja o rocznych obrotach,

4) zdolności technicznej lub zawodowej **art. 116 PZP.**

-Wykaz doświadczenia (3-5), wykaz osób, sprzętu, osób, systemu kontroli, próbki.

Oświadczenia potwierdzające aktualność oświadczenia wstępnego

# PODMIOTOWE ŚRODKI DOWODOWE SŁUŻĄCE POTWIERDZENIU BRAKU PODSTAW WYKLUCZENIA

| PODSTAWA<br>WYKLUCZENIA                   | PODMIOTOWY ŚRODEK DOWODOWY (PŚD)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>OBLIGATORYJNE PODSTAWY WYKLUCZENIA</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Art. 108 ust 1 pkt 1</b>               | informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie:<br>art. 108 ust. 1 pkt 1<br>- sporządzona nie wcześniej niż 6 miesiące przed jej złożeniem<br>(dotyczy wykonawcy będącego osobą fizyczną)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Art. 108 ust 1 pkt 2</b>               | informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie:<br>art. 108 ust. 1 pkt 2<br>- sporządzona nie wcześniej niż 6 miesiące przed jej złożeniem<br>(dotyczy członków organu zarządzającego, nadzorczego i prokurentów, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej – i odnosi się do katalogu przestępstw określonych w art. 108 ust 1 pkt 1)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Art. 108 ust 1 pkt 3</b>               | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w:<br>art. 108 ust. 1 pkt 3 ustawy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Art. 108 ust 1 pkt 4</b>               | 1. informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie:<br>art. 108 ust. 1 pkt 4<br>- sporządzona nie wcześniej niż 6 miesiące przed jej złożeniem<br><br>2. oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w:<br>art. 108 ust. 1 pkt 4 ustawy, dotyczących orzeczenia zakazu ubiegania się o zamówienie publiczne tytułem środka zapobiegawczego,]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Art. 108 ust 1 pkt 5</b>               | 1. oświadczenie wykonawcy, w zakresie art. 108 ust. 1 pkt 5 ustawy, o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086), z innym wykonawcą, który złożył odrębną ofertę, ofertę częściową lub wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, albo oświadczenia o przynależności do tej samej grupy kapitałowej wraz z dokumentami lub informacjami potwierdzającymi przygotowanie oferty, oferty częściowej lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu niezależnie od innego wykonawcy należącego do tej samej grupy kapitałowej<br><br>2. oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w:<br>art. 108 ust. 1 pkt 5 ustawy, dotyczących zawarcia z innymi wykonawcami porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji |
| <b>Art. 108 ust 1 pkt 6</b>               | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w:<br>art. 108 ust. 1 pkt 6 ustawy,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Art. 108 ust 2</b>                     | informacja z Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych, w zakresie art. 108 ust. 2 ustawy, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do tego rejestru,<br>- sporządzona nie wcześniej niż 3 miesiące przed jej złożeniem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |



# PODMIOTOWE ŚRODKI DOWODOWE SŁUŻĄCE POTWIERDZENIU BRAKU PODSTAW WYKLUCZENIA

| FAKULTATYWNE PODSTAWY WYKLUCZENIA |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 1</b>       | <p>1. zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzające, że wykonawca nie zalega z opłacaniem podatków i opłat, w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, - wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed jego złożeniem,</p> <p>a w przypadku zalegania z opłacaniem podatków lub opłat wraz z zaświadczeniem zamawiający żąda złożenia dokumentów potwierdzających, że odpowiednio przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert wykonawca dokonał płatności należnych podatków lub opłat wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłat tych należności;</p> <p>2. zaświadczenie albo inny dokument właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub właściwego oddziału regionalnego lub właściwej placówki terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdzający, że wykonawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, - wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed jego złożeniem,</p> <p>a w przypadku zalegania z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z zaświadczeniem albo innym dokumentem zamawiający żąda złożenia dokumentów potwierdzających, że odpowiednio przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert wykonawca dokonał płatności należnych składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłat tych należności</p> <p>3. oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, odnośnie do naruszenia obowiązków dotyczących płatności podatków i opłat lokalnych, o których mowa w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170)</p> |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 2</b>       | <p>1. informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie:<br/><u>art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. a</u> ustawy,<br/>oraz <u>art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b</u> ustawy, dotyczącym ukarania za wykroczenie, za które wymierzono karę aresztu,<br/>- sporządzona nie wcześniej niż 6 miesięcy przed jej złożeniem<br/>(dotyczy wykonawcy będącego osobą fizyczną)</p> <p>2. oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w:<br/>- art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, dotyczących ukarania za wykroczenie, za które wymierzono karę ograniczenia wolności lub karę grzywny,<br/>- art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 3</b>       | <p>1. informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie:<br/>art. 109 ust. 1 pkt 3 ustawy, dotyczącym skazania za przestępstwo lub ukarania za wykroczenie, za które wymierzono karę aresztu<br/>- sporządzona nie wcześniej niż 6 miesięcy przed jej złożeniem<br/>(dotyczy członków organu zarządzającego, nadzorczego i prokurentów, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej – i odnosi się do katalogu podstaw określonych w art. 109 ust 1 pkt 2 lit a i b)</p> <p>2. oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 3 ustawy, dotyczących ukarania za wykroczenie, za które wymierzono karę ograniczenia wolności lub karę</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 4</b>       | <p>odpis lub informacja z Krajowego Rejestru Sądowego lub z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji – sporządzony nie wcześniej niż 3 miesiące przed jej złożeniem,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

# PODMIOTOWE ŚRODKI DOWODOWE SŁUŻĄCE POTWIERDZENIU BRAKU PODSTAW WYKLUCZENIA

## FAKULTATYWNE PODSTAWY WYKLUCZENIA

|                              |                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 5</b>  | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 5 ustawy  |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 6</b>  | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 6 ustawy  |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 7</b>  | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy  |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 8</b>  | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 8 ustawy  |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 9</b>  | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 9 ustawy  |
| <b>Art. 109 ust 1 pkt 10</b> | oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w: art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy |

# Wiedza i doświadczenie a proporcjonalność

## Przykład:

- Przedmiotem zamówienia jest organizacja jednego szkolenia stacjonarnego dla pracowników Zamawiającego. Liczba uczestników to 15 osób +/- 1. Do zadań Wykonawcy należy zapewnienie sali w centrum warszawy (1 km. od Dworca PKP Łódź Fabryczna), catering, materiały szkoleniowe, trener.

Zamawiający ustanowił następujący warunek udziału w ZO:

- ***Zamawiający uzna warunek za spełniony, jeżeli Wykonawca posiada minimum 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu działalności szkoleniowej oraz w okresie ostatnich 3 lat poprzedzających termin składania ofert wykonał należycie co najmniej 10 zamówień każde dla innego odbiorcy (tj. zamawiającego), polegających na organizacji i przeprowadzeniu szkoleń zamkniętych dla minimum 15 osób, przy czym wartość każdego zamówienia nie może być niższa niż 10 000,00 zł brutto.***

## **Zasady przy opisie sposobu oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu**

### **Przykład:**

Zamawiający wymagał wykazania się doświadczeniem w wykonaniu w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert (rozpoczęcie i zakończenie) pięciu dostaw sprzętu komputerowego dla jednostek sektora finansów publicznych, gdzie wartość każdej dostawy o wartości nie mniejszej niż wartość złożonej oferty.

**Czy sposób oceny spełnienia warunku jest prawidłowy?**

## **Zasady przy opisie sposobu oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu**

### **Przykład:**

#### **Przykład:**

Zamawiający wymagał wykazania się doświadczeniem w wykonaniu w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert (rozpoczęcie i zakończenie) pięciu robót budowlanych, gdzie przedmiotem każdej z robót był remont szkoły podstawowej o wartości nie mniejszej niż wartość złożonej oferty.

# Warunek dotyczący sytuacji ekonomicznej i finansowej

## Przykład:

### Przykład:

*W postępowaniu na dostawę notebooków o wartości szacunkowej 120 tys zł, z terminem dostawy 5 dni od dnia zawarcia umowy i płatnością za dostawę w terminie 14 dni od dnia zrealizowania dostawy zamawiający sformułował następujące warunki:*

- wykonawca musi wykazać się dysponowaniem środkami finansowymi lub zdolnością kredytową na kwotę co najmniej 120.000 zł.*
- wykonawca musi wykazać się posiadaniem opłaconej polisy odpowiedzialności cywilnej na kwotę co najmniej 120.000 zł.*

# **Błędy w formułowaniu zapisów odnośnie warunków udziału w postępowaniu**

- Wykonawca musi posiadać doświadczenie w przedmiocie zamówienia, które zostanie ocenione na podstawie przedłożonych dokumentów – ww. postawiony warunek jest niedookreślony (nie zostało wskazane, jakie minimalne doświadczenie jest wymagane przez zamawiającego i na podstawie, jakich konkretnie dokumentów zostanie to zweryfikowane),
- Wykonawca powinien posiadać doświadczenie w realizacji co najmniej 10 usług odpowiadającym przedmiotowi zamówienia lub podobnych (w sytuacji gdy w projekcie realizowana jest 1 usługa),
- Wykonawca powinien posiadać doświadczenie w przeszkoleniu co najmniej 100 osób (w sytuacji gdy usługa szkolenia będąca przedmiotem zamówienia realizowana jest dla 50 osób),
- Wykonawca musi wykazać, iż posiada doświadczenie w realizacji 3 usług szkoleniowych odpowiadających przedmiotowi zamówienia lub podobnych o wartości minimum 100 000,00 zł każda (w sytuacji gdy wartość szkolenia wynosi 60 000,00 zł),
- Wykonawca musi posiadać aktualną na czas realizacji szkolenia polisę ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej lub inny równoważny dokument opłacony na kwotę nie niższą niż 100 000,00 zł (w sytuacji gdy wartość szacunkowa szkolenia wynosi 60 000,00 zł).

# **Zasady korzystania z warunków i sposób oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu – reguły.**

- Jeśli stosujesz w sposobie oceny spełnienia warunku miernik kwotowy to nie może być większy od szacunkowej wartości zamówienia – najlepiej aby był mniejszy o 10-20% od SZWZ.
- Dla usług szkoleniowych merytorykę szkolenia badaj u trenera a nie Wykonawcy- chyba, że prowadzisz zamówienie na kursy zawodowe,
- Weryfikuj sytuację ekonomiczną i finansową w zamówieniach na U, D i RB długoterminowe i wysokokosztowe.
- Pamiętaj, że w zamówieniach objętych reglamentacją weryfikacja warunku odnoszącego się do posiadania uprawnień do prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej jest OBOWIĄZKOWA!



# Kryteria oceny ofert – zasada konkurencyjności

W zapytaniu ofertowym konieczne jest wskazanie kryteriów oceny ofert, ich wagi punktowej lub procentowej oraz to, w jaki sposób punkty będą przyznawane.

- każde kryterium musi mieć związek z przedmiotem zamówienia,
- każde kryterium (w tym opis jego stosowania) musi być sformułowany jednoznacznie i precyzyjnie, niepozostawiający pola do jego dowolnej i arbitralnej interpretacji,
- waga poszczególnych ofert powinna być tak dobrana, aby prowadziła do wyboru najkorzystniejszej oferty,
- kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej (z uwzględnieniem wyjątków),
- kryteria poza ceną powinny, co do zasady odnosić się np. do jakości, funkcjonalności, parametrów technicznych, aspektów środowiskowych, społecznych, innowacyjnych, serwisu, terminu wykonania lub kosztów eksploatacji.
- **Każde kryterium musi mieć przypisaną wagę punktową lub procentową.**

# Kryteria oceny ofert – przykładowe wyliczenie błędów:

- dotychczasowa współpraca z wykonawcą,
- wiarygodność ekonomiczna, techniczna lub finansowa wykonawcy,
- posiadanie wiedzy i doświadczenia przez wykonawcę (nie dotyczy usług społecznych),
- okres działalności wykonawcy na rynku,
- możliwość zapewnienia określonych specjalistów lub fachowców,
- jakość/ilość sprzętu, którym dysponuje wykonawca,
- renoma wykonawcy w branży,
- usługa serwisu – np. w kontekście w jakim kryterium, będzie odnosić się do odległości siedziby wykonawcy od zamawiającego lub odległości punktu serwisowego od siedziby zamawiającego – kryterium to odnosi się do podmiotowych właściwości wykonawcy.

## TERMIN SKŁADANIA OFERT

- ☐ Ogłoszenia w zamówieniach publicznych.
- ☐ Wyjaśnienia i modyfikacje SWZ.
- ☐ Badanie i ocena ofert.
- ☐ Termin związania ofert.

# TERMINY SKŁADANIA OFERT

Powyżej UE 35/30 gdy ŚKE (138.4 – Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert o 5 dni krótszy, jeżeli składanie ofert odbywa się w całości przy użyciu środków komunikacji elektronicznej)

Art. 283. 1. Zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na ich przygotowanie, z tym że termin ten w przypadku dostaw i usług nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, a w przypadku robót budowlanych nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Art. 296. Zamawiający wyznacza termin na złożenie ofert ostatecznych z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na ich przygotowanie, z tym że termin ten, w przypadku dostaw i usług, nie może być krótszy niż 5 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert ostatecznych, a w przypadku robót budowlanych nie może być krótszy niż 10 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert ostatecznych.

# PROCEDURA UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU POWYŻEJ PROGU UE

## Wszczęcie postępowania Art. 130

Ogłoszenie o zamówieniu Art. 86 (ogólnie) PN 130

☐ SWZ na www od dnia publikacji ogłoszenia Art. 133

☐ DUUE

☐ powiadomienie wykonawców 130.3

# PROCEDURA UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU PONIŻEJ PROGU UE

Wszczęcie postępowania Art. 276

Ogłoszenie o zamówieniu Art. 267 (ogólnie) Tryb podstawowy Art. 276

☐ SWZ/OPIW na www od dnia zamieszczenia ogłoszenia Art. 280

☐ BZP

☐ powiadomienie wykonawców Art. 276 ust. 2

☐ Zmiana ogłoszenia: Art. 271

# OGŁOSZENIA

- ☐ DUUE powyżej progów/BZP poniżej progów
- ☐ Powyżej: strona internetowa od dnia opublikowania w DUUE (48h)/ BZP: nie trzeba na stronie internetowej
- ☐ Możliwość powiadomienia wykonawców: Art. 130 ust. 3 PZP:

**OBYWIAZKOWO powiadomienie po unieważnieniu: Art. 256 PZP: Powyżej i poniżej UE**

## ZMIANA OGŁOSZENIA W POSTĘPOWANIU POWYŻEJ PROGU UE nie ma tego poniżej UE

**Art. 89.** 1. Zamawiający może przekazać Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieścić na stronie internetowej zamawiającego wstępne ogłoszenie informacyjne o planowanych w terminie następnych 12 miesięcy zamówieniach lub umowach ramowych.

2. Jeżeli wstępne ogłoszenie informacyjne jest zamieszczane przez zamawiającego na stronie internetowej zamawiającego, zamawiający przekazuje Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na stronie internetowej zamawiającego (ogłoszenie o profilu nabywcy).

3. Wstępne ogłoszenie informacyjne nie może zostać zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego przed publikacją ogłoszenia o profilu nabywcy w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, z wyjątkiem przypadku, gdy zamawiający nie został powiadomiony o publikacji w terminie 48 godzin od potwierdzenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej otrzymania tego ogłoszenia.



## ZMIANA OGŁOSZENIA W POSTĘPOWANIU POWYŻEJ PROGU UE

nie ma tego poniżej UE

**Art. 90.** 1. Zamawiający może zmienić ogłoszenie, przekazując Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej sprostowanie, ogłoszenie zmian lub dodatkowych informacji. Przepisy art. 87 i art. 88 stosuje się.

2. W przypadku gdy zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu są istotne dla sporządzenia wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo ofert, zamawiający przedłuża odpowiednio termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert o czas niezbędny na ich przygotowanie.

3. W przypadku gdy zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu istotnie zmieniają charakter zamówienia w porównaniu z pierwotnie określonym, w szczególności znacznie zmieniają zakres zamówienia, zamawiający unieważnia postępowania na podstawie art. 256.

**Art. 256.** Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia odpowiednio przed upływem terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert, jeżeli wystąpiły okoliczności powodujące, że dalsze prowadzenie postępowania jest nieuzasadnione.

## WYJAŚNIENIA SWZ POWYŻEJ PROGU UE

**Art. 135. 1.** Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie treści SWZ.

2. Zamawiający jest obowiązany udzielić wyjaśnień niezwłocznie, jednak nie później niż na 6 dni przed upływem terminu składania ofert albo nie później niż na 4 dni przed upływem terminu składania ofert w przypadku, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2, pod warunkiem że wniosek o wyjaśnienie treści SWZ wpłynął do zamawiającego nie później niż na odpowiednio 14 albo 7 dni przed upływem terminu składania ofert.

3. Jeżeli zamawiający nie udzieli wyjaśnień w terminach, o których mowa w ust. 2, przedłuża termin składania ofert o czas niezbędny do zapoznania się wszystkich zainteresowanych wykonawców z wyjaśnieniami niezbędnymi do należytego przygotowania i złożenia ofert.

WAŻNE – KIO 505/2020

## WYJAŚNIENIA SWZ POWYŻEJ PROGU UE

### **Art. 135.**

4. Przedłużenie terminu składania ofert nie wpływa na bieg terminu składania wniosku o wyjaśnienie treści SWZ, o którym mowa w ust. 2.

5. W przypadku gdy wniosek o wyjaśnienie treści SWZ nie wpłynął w terminie, o którym mowa w ust. 2, zamawiający nie ma obowiązku udzielania wyjaśnień SWZ oraz obowiązku przedłużenia terminu składania ofert.

6. Treść zapytań wraz z wyjaśnieniami zamawiający udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania, a w przypadkach, o których mowa w art. 133 ust. 2 i 3, przekazuje wykonawcom, którym przekazał SWZ, bez ujawniania źródła zapytania.

# ZMIANY SPECYFIKACJI WARUNKÓW ZAMÓWIENIA

## **Art. 137.**

- 1.** W uzasadnionych przypadkach zamawiający może przed upływem terminu składania ofert zmienić treść SWZ.
- 2.** Dokonaną zmianę treści SWZ zamawiający udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania.
- 3.** Jeżeli zmiana dotyczy części SWZ, które nie zostały udostępnione na stronie internetowej prowadzonego postępowania, zgodnie z art. 133 ust. 2 i 3, dokonaną zmianę treści SWZ przekazuje w inny sposób wskazany w ogłoszeniu o zamówieniu.
- 4.** W przypadku gdy zmiana treści SWZ prowadzi do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający przekazuje Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie, o którym mowa w art. 90 ust. 1.

# ZMIANY SPECYFIKACJI WARUNKÓW ZAMÓWIENIA

## **Art. 137.**

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, udostępnienie zmiany treści SWZ na stronie internetowej prowadzonego postępowania nie może nastąpić przed publikacją ogłoszenia, o którym mowa w art. 90 ust. 1, z wyjątkiem przypadku gdy zamawiający nie został powiadomiony o publikacji w terminie 48 godzin od potwierdzenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej otrzymania tego ogłoszenia.

6. W przypadku gdy zmiany treści SWZ są istotne dla sporządzenia oferty lub wymagają od wykonawców dodatkowego czasu na zapoznanie się ze zmianą SWZ i przygotowanie ofert, zamawiający przedłuża termin składania ofert o czas niezbędny na zapoznanie się ze zmianą SWZ i przygotowanie oferty. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się.

7. W przypadku gdy zmiany treści SWZ prowadziłyby do istotnej zmiany charakteru zamówienia w porównaniu z pierwotnie określonym, w szczególności prowadziłyby do znacznej zmiany zakresu zamówienia, zamawiający unieważnia postępowanie na podstawie art. 256.

# WYJAŚNIANIE TREŚCI SWZ ALBO OPISU POTRZEB I WYMAGAŃ - PONIŻEJ UE

**Art. 284.** 1. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie odpowiednio treści SWZ albo opisu potrzeb i wymagań.

2. Zamawiający jest obowiązany udzielić wyjaśnień niezwłocznie, jednak nie później niż na 2 dni przed upływem terminu składania odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacjom, pod warunkiem że wniosek o wyjaśnienie treści odpowiednio SWZ albo opisu potrzeb i wymagań wpłynął do zamawiającego nie później niż na 4 dni przed upływem terminu składania odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacjom.

3. Jeżeli zamawiający nie udzieli wyjaśnień w terminie, o którym mowa w ust. 2, przedłuża termin składania odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacjom o czas niezbędny do zapoznania się wszystkich zainteresowanych wykonawców z wyjaśnieniami niezbędnymi do należytego przygotowania i złożenia odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacjom.

4. W przypadku gdy wniosek o wyjaśnienie treści SWZ albo opisu potrzeb i wymagań nie wpłynął w terminie, o którym mowa w ust. 2, zamawiający nie ma obowiązku udzielania odpowiednio wyjaśnień SWZ albo opisu potrzeb i wymagań oraz obowiązku przedłużenia terminu składania odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacjom.

## WYJAŚNIANIE TREŚCI SWZ ALBO OPISU POTRZEB I WYMAGAŃ – PONIŻEJ PROGU UE

**Art. 284.** 5. Przedłużenie terminu składania ofert, o których mowa w ust. 4, nie wpływa na bieg terminu składania wniosku o wyjaśnienie treści odpowiednio SWZ albo opisu potrzeb i wymagań.

6. Treść zapytań wraz z wyjaśnieniami zamawiający udostępniania, bez Ujawniania źródła zapytania, na stronie internetowej prowadzonego postępowania, a w przypadkach, o których mowa w art. 280 ust. 2 i 3, przekazuje wykonawcom, którym udostępnił odpowiednio SWZ albo opis potrzeb i wymagań.



# WYJAŚNIENIA SWZ - PONIŻEJ UE

| WP      | 6 | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 | TSO |
|---------|---|---|---|---|---|---|-----|
| DZIEŃ 0 | x | x | x |   |   |   |     |

Nie ma obowiązku odpowiedzi  
oraz przedłużania terminu

X – obowiązek udzielenia  
wyjaśnień

Deadline na odpowiedź bo jak nie  
to przedłużenie o czas niezbędny do  
zapoznania się wszystkich  
zainteresowanych wykonawców z  
wyjaśnieniami niezbędnymi do należytego  
przygotowania i złożenia ofert

# OCENA OFERT

**Art. 223. 1.** W toku badania i oceny ofert zamawiający może żądać od wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych ofert oraz przedmiotowych środków dowodowych lub innych składanych dokumentów lub oświadczeń. Nie-dopuszczalne jest prowadzenie między zamawiającym a wykonawcą negocjacji dotyczących złożonej oferty oraz, z uwzględnieniem ust. 2 i art. 187, dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w jej treści.

# OCENA OFERT

2. Zamawiający poprawia w ofercie:

- 1) oczywiste omyłki pisarskie,
- 2) oczywiste omyłki rachunkowe, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek,
- 3) inne omyłki polegające na niezgodności oferty z dokumentami zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty
  - niezwłocznie zawiadamiając o tym wykonawcę, którego oferta została poprawiona.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, zamawiający wyznacza wykonawcy odpowiedni termin na wyrażenie zgody na poprawienie w ofercie omyłki lub zakwestionowanie sposobu jej poprawienia. Brak odpowiedzi w wyznaczonym terminie uznaje się za wyrażenie zgody na poprawienie omyłki

Dla uznania, że omyłka rachunkowa ma charakter oczywisty, wystarczający jest fakt jej ustalenia podczas sprawdzania obliczeń zgodnie z podanym przez zamawiającego sposobem obliczenia ceny oferty oraz możliwość jej jednoznacznego stwierdzenia.

Poprawienie omyłki rachunkowej skutkuje koniecznością wprowadzenia dalszych zmian będących jej konsekwencją rachunkową. Przeszkodą dla wprowadzenia zmian w treści oferty nie jest ani liczba występujących omyłek, ani też ich znaczenie. Zatem poprawa omyłek rachunkowych może mieć nawet istotny wpływ na wysokość zaoferowanej przez wykonawcę ceny.

Czy to omyłka? Jak poprawić?

Cena w ofercie: za zorganizowanie 1 spotkania i za 10 spotkań (pomnożona). W obu pozycjach Wykonawca wskazał 54.000 zł.

Pozostali wykonawcy w punkcie 3 zestawienia cen jednostkowych wskazali ceny jednostkowe 4 920 zł brutto (w kolumnie 4 - 49 200 zł brutto), 6 000 zł brutto (w kolumnie 4 - 60 000 zł brutto), 7 380 zł brutto (w kolumnie 4 - 73 800 zł brutto).

Jaką cenę należało przyjąć? Jak poprawić?

## KIO 2082/21

### Czy to omyłka? Jak poprawić?

Wykonawca podał w poz. 3 zestawienia tę samą kwotę jako cenę jednostkową (za organizację jednego spotkania) i jako cenę łączną (za organizację 10 spotkań), a zatem należało ustalić, która z tych dwóch rubryk została przez Odwołującego wypełniona błędnie. W ocenie składu orzekającego analiza dokumentów zamówienia oraz oferty Odwołującego prowadzi do jednoznacznego i oczywistego wniosku, że błąd w poz. 3 zestawienia cen ofertowych w ofercie Odwołującego nastąpił we wskazaniu ceny jednostkowej za organizację bilateralnego spotkania biznesowego (kolumna 2), a nie we wskazaniu łącznej ceny brutto tej pozycji (kolumna 4). Ustalenie powyższej okoliczności nie powinno w ocenie Izby powodować jakichkolwiek trudności po stronie Zamawiającego.

## KIO 2082/21

### Czy to omyłka? Jak poprawić?

Sposób poprawienia omyłki w ofercie Odwołującego przez Zamawiającego nastąpił w całkowitym oderwaniu od realiów rynkowych i doprowadził do zniekształcenia rzeczywistej treści oświadczenia woli Odwołującego - na skutek czynności Zamawiającego cena oferty Odwołującego została zwiększona ponad pięciokrotnie, przewyższając jednocześnie wartość szacunkową zamówienia oraz cenę najdroższej złożonej w postępowaniu oferty prawie czterokrotnie. Uwzględniając zasady logiki i doświadczenia życiowego trudno uznać, aby zamiarem wykonawcy ubiegającego się o udzielenie zamówienia było zaoferowanie tak istotnie odbiegającej od rynkowej wartości ceny ofertowej. Zamawiający musiał mieć świadomość, że treść oferty Odwołującego po poprawieniu omyłki w taki sposób, jak dokonał tego Zamawiający, nie będzie odzwierciedlać rzeczywistego oświadczenia woli Odwołującego. Po pierwsze Zamawiający znał ceny łączne wskazane w poz. 3 w kolumnie 4 zestawienia przez pozostałych wykonawców (kształtujące się na poziomie od 49 200 zł brutto do 73 800 zł brutto), wobec czego miał wiedzę, że wskazana przez Odwołującego w poz. 3 w kolumnie 4 zestawienia kwota 54 000 zł brutto korelowała z tymi cenami.

## KIO 2082/21

### Czy to omyłka? Jak poprawić?

Tak ustalona przez Zamawiającego cena była ceną nierynkową i abstrakcyjną, co w realiach przedmiotowej sprawy jest widoczne na pierwszy rzut oka. Powyższe działanie Zamawiającego, w sytuacji gdy dało się bezsprzecznie ustalić rzeczywistą wolę Odwołującego, jawi się jako nielogiczne i niezasadne. Jakkolwiek zgodzić się należy z Zamawiającym, że wykonawca, jako podmiot profesjonalny, ma obowiązek szczegółowego zapoznania się z dokumentami zamówienia i rzetelnego skonstruowania oferty w sposób zgodny z wymaganiami SWZ, niemniej **Zamawiający również zobowiązany jest w swoim działaniu do dochowania należytej staranności. Zamawiający nie powinien podejmować czynności w postępowaniu w sposób automatyczny, bez racjonalnie usprawiedliwionych założeń, z pominięciem zasad logiki i doświadczenia życiowego oraz znanego mu rynkowego poziomu cen za realizację przedmiotu zamówienia. Po to ustawodawca wprowadził w art. 223 ust. 2 ustawy Pzp instrumenty pozwalające skorygować błędy w ofertach wykonawców, aby nie eliminować ich bez potrzeby za drobne i oczywiste omyłki popełnione podczas sporządzania oferty. Z taką właśnie oczywistą omyłką mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.**



Zamawiający ofertę może „poprawiać”, ale nie może zastępować wykonawcy w jej tworzeniu. Warto zwrócić uwagę, że przy wynagrodzeniu kosztorysowym nie jest dopuszczalne uznanie za omyłkę polegającą na niezgodności oferty z dokumentami zamówienia, niepowodującą istotnych zmian w treści oferty braku wyceny pozycji kosztorysu ofertowego. Brak wskazania ceny jednostkowej uniemożliwia dokonanie wyceny pozycji, a zatem zamawiający nie jest w stanie ustalić prawidłowej treści oświadczenia woli. W takim przypadku konieczne byłoby uzupełnienie treści oferty po upływie terminu do jej złożenia przez wskazanie ceny jednostkowej i oznaczałoby prowadzenie niedozwolonych negocjacji z wykonawcą

# ODWRÓCONA METODA BADANIA I OCENY

**Art. 139. 1.** Zamawiający może najpierw dokonać badania i oceny ofert, a następnie dokonać kwalifikacji podmiotowej wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, w zakresie braku podstaw wykluczenia oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu, o ile taka możliwość została przewidziana w SWZ lub w ogłoszeniu o zamówieniu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wykonawca nie jest obowiązany do złożenia wraz z ofertą oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, jeżeli zamawiający przewidział w SWZ możliwość żądania tego oświadczenia wyłącznie od wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona.

3. Jeżeli wobec wykonawcy, o którym mowa w ust. 1, zachodzą podstawy wykluczenia wykonawca ten nie spełnia warunków udziału postępowaniu, nie składa podmiotowych środków dowodowych lub oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, **zamawiający dokonuje ponownego badania i oceny ofert pozostałych wykonawców, a następnie dokonuje kwalifikacji podmiotowej wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona**, w zakresie braku podstaw wykluczenia oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu.

**4. Zamawiający kontynuuje procedurę** ponownego badania i oceny ofert, o której mowa w ust. 3, w odniesieniu do ofert wykonawców pozostałych w postępowaniu, a następnie dokonuje kwalifikacji podmiotowej wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, w zakresie braku podstaw wykluczenia oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu, do momentu wyboru najkorzystniejszej oferty albo unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia.

# RAŻĄCO NISKA CENA

**Art. 224.** 1. Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

2. W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:

**1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;**

**2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.**

# RAŻĄCO NISKA CENA

**Art. 224. 3.** Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
- 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
- 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
- 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 7) zgodności z przepisami dotyczącymi z zakresu ochrony środowiska;
- 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

## RAŻĄCO NISKA CENA

**Art. 224. 4.** W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, zamawiający jest obowiązany żądać wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, co najmniej w zakresie określonym w ust. 3 pkt 4 i 6.

**5.** Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.

**6.** Odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają rażąco niskiej ceny lub kosztu tej oferty.

# Wezwanie do złożenia dokumentów 126

## POWYŻEJ PROGU UE

### Art. 126.

1. Zamawiający przed wyborem najkorzystniejszej oferty wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, **nie krótszym niż 10 dni, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych.**

2. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający może na każdym etapie postępowania, w tym na etapie składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub niezwłocznie po ich złożeniu, wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych podmiotowych środków dowodowych aktualnych na dzień ich złożenia.

3. Jeżeli zachodzą uzasadnione podstawy do uznania, że złożone uprzednio podmiotowe środki dowodowe nie są już aktualne, zamawiający może w każdym czasie wezwać wykonawcę lub wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych podmiotowych środków dowodowych aktualnych na dzień ich złożenia.

# Uzupełnienie / wyjaśnienie podmiotowych środków dowodowych Art. 128;

## PROCEDURA NAPRAWCZA I POWYŻEJ I PONIŻEJ PROGU UE

**Art. 128.** 1. Jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, zamawiający wzywa wykonawcę odpowiednio do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że:

1)wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub

2)zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania.

2. Wykonawca składa podmiotowe środki dowodowe na wezwanie, o którym mowa w ust. 1, **aktualne na dzień ich złożenia**.

3. Złożenie, uzupełnienie lub poprawienie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowych środków dowodowych **nie może służyć potwierdzeniu spełniania kryteriów selekcji**.

# Uzupełnienie/wyjaśnienie podmiotowych środków dowodowych Art. 128;

## PROCEDURA NAPRAWCZA I POWYŻEJ I PONIŻEJ PROGU UE

4. Zamawiający może żądać od wykonawców **wyjaśnień** dotyczących treści oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub złożonych podmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu.

5. Jeżeli złożone przez wykonawcę oświadczenie, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowe środki dowodowe budzą wątpliwości zamawiającego, może on zwrócić się **bezpośrednio do podmiotu**, który jest w posiadaniu informacji lub dokumentów istotnych w tym zakresie dla oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, kryteriów selekcji



# TERMIN ZWIĄZANIA OFERTĄ

**Art. 220. 1.** Wykonawca jest związany ofertą nie dłużej niż:

- 1) 90 dni,
- 2) 120 dni – jeżeli wartość zamówienia dla robót budowlanych jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 20 000 000 euro, a dla dostaw lub usług – 10 000 000 euro – od dnia upływu terminu składania ofert.

**2. Zamawiający określa w dokumentach zamówienia termin związania ofertą przez wskazanie daty.**

**3.** W przypadku, gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą, o którym mowa w ust. 2, zamawiający przed upływem terminu związania ofertą, zwraca się jednokrotnie do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres, nie dłuższy niż 60 dni.

**4.** Przedłużenie terminu związania ofertą, o którym mowa w ust. 2, wymaga złożenia przez wykonawcę pisemnego oświadczenia o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu związania ofertą.

**5.** W przypadku, gdy zamawiający żąda wniesienia wadium, przedłużenie terminu związania ofertą, o którym mowa w ust. 2, następuje wraz z przedłużeniem okresu ważności wadium albo, jeżeli nie jest to możliwe, z wniesieniem nowego wadium na przedłużony okres związania ofertą.

## WYBÓR OFERTY PO TZO wyrok TSUE Saferoad

**Art. 252.** 1. Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę w terminie związania ofertą określonym w dokumentach zamówienia.

2. Jeżeli termin związania ofertą upłynął przed wyborem najkorzystniejszej oferty, zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta otrzymała najwyższą ocenę, do wyrażenia, w wyznaczonym przez zamawiającego terminie, pisemnej zgody na wybór jego oferty.

3. W przypadku braku zgody, o której mowa w ust. 2, zamawiający zwraca się o wyrażenie takiej zgody do kolejnego wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, chyba że zachodzą przesłanki do unieważnienia postępowania.

## Co po uchyleniu się od podpisania umowy

- ❑ Art. 263. Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może dokonać ponownego badania i oceny ofert spośród ofert pozostałych w postępowaniu wykonawców oraz wybrać najkorzystniejszą ofertę albo unieważnić postępowanie.

# PRZESŁANKI ODRZUCENIA OFERT

# PRZESŁANKI ODRZUCENIA OFERTY

**Art. 226. 1.** Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

- 1) została złożona po terminie składania ofert;
- 2) została złożona przez wykonawcę:
  - a) podlegającego wykluczeniu z postępowania,
  - b) niespełniającego warunków udziału w postępowaniu, lub
- c) który nie złożył w przewidzianym terminie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowego środka dowodowego, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przedmiotowego środka dowodowego, lub innych dokumentów lub oświadczeń;**
- 3) jest niezgodna z przepisami ustawy;
- 4) jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów;
- 5) jej treść jest niezgodna z warunkami zamówienia;
- 6) nie została sporządzona lub przekazana w sposób zgodny z wymaganiami technicznymi oraz organizacyjnymi sporządzania lub przekazywania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej określonymi przez zamawiającego;
- 7) została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;

# PRZESŁANKI ODRZUCENIA OFERTY

**Art. 226. 1.** Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

- 8) zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia;
- 9) została złożona przez wykonawcę niezaproszonego do składania ofert;
- 10) zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu;
- 11) wykonawca w wyznaczonym terminie zakwestionował poprawienie omyłki, o której mowa w art. 223 ust. 2 pkt 3;
- 12) wykonawca nie wyraził pisemnej zgody na przedłużenie terminu związania ofertą;
- 13) wykonawca nie wyraził pisemnej zgody na wybór jego oferty po upływie terminu związania ofertą;
- 14) wykonawca nie wniósł wadium, lub wniósł w sposób nieprawidłowy lub nie utrzymywał wadium nieprzerwanie do upływu terminu związania ofertą lub złożył wniosek o zwrot wadium w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2 pkt 3;

## PRZESŁANKI ODRZUCENIA OFERTY

- 15) oferta wariantowa nie została złożona lub nie spełnia minimalnych wymagań określonych przez zamawiającego, w przypadku gdy zamawiający wymagał jej złożenia;
- 16) jej przyjęcie naruszałoby bezpieczeństwo publiczne lub podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, a tego bezpieczeństwa lub interesu nie można zagwarantować w inny sposób;
- 17) obejmuje ona urządzenia informatyczne lub oprogramowanie wskazane w rekomendacji, o której mowa w art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. poz. 1560), stwierdzającej ich negatywny wpływ na bezpieczeństwo publiczne lub bezpieczeństwo narodowe;
- 18) została złożona bez odbycia wizji lokalnej lub bez sprawdzenia dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia dostępnych na miejscu u zamawiającego, w przypadku gdy zamawiający tego wymagał w dokumentach zamówienia.

# DOKUMENTOWANIE POSTĘPOWANIA W ZK

- Protokół musi zawierać – pełne informacje o procedurze od momentu jej wszczęcia do zakończenia wraz z załącznikami, tj: ogłoszenie, zapytanie ofertowe, korespondencja przed składaniem ofert, oferty, korespondencja po składaniu ofert, oświadczenia o braku konfliktu interesów, karty oceny, informację o wynikach.
- Błędy w dokumentowaniu to :całkowity lub częściowy brak dokumentacji, brak pełnej informacji (opisu) o procedurze), brak uzasadnienia podjętych decyzji (np. brak uzasadnienia dla przyznania ocen punktacyjnych w kartach oceny ofert osób oceniających, brak oświadczeń o braku konfliktu interesów.



# DOKUMENTOWANIE POSTĘPOWANIA W PZP

- Protokół na właściwych formularzach musi zawierać – pełne informacje o procedurze od momentu jej wszczęcia do zakończenia wraz z załącznikami, tj: ogłoszenie, zapytanie ofertowe, korespondencja przed składaniem ofert, oferty, korespondencja po składaniu ofert, oświadczenia o niekaralności i oświadczenia o braku powiązań, karty oceny, informację o wynikach.
- Błędy w dokumentowaniu to :całkowity lub częściowy brak dokumentacji, brak pełnej informacji (opisu) o procedurze), brak uzasadnienia podjętych decyzji (np. brak uzasadnienia dla przyznania ocen punktacyjnych w kartach oceny ofert osób oceniających, brak oświadczeń o niekaralności i o bezstronności i obiektywizmie..

# Sankcje, zasady wymierzania korekt

Organ kontrolujący może:

- Nałożyć kary finansowe zgodnie z taryfikatorem, (taryfikator określa stawki korekty za dane naruszenie),
- Powiadomić odpowiednie organy o stwierdzonych naruszeniach - w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy prawo zamówień publicznych, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

# Sankcje – zasady wymierzania kar

Najczęstsze naruszenia stwierdzone w kontrolach:

- Przygotowanie postępowania
- Przeprowadzenie postępowania
- Realizacja umowy

# Zasady traktatowe

- zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (art. 18 TFUE),
- swobodny przepływ towarów oraz zakaz ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie, oraz wszelkich środków o skutku równoważnym (art. 28 i n. TFUE),
- swoboda prowadzenia działalności gospodarczej (art. 49 i n. TFUE),
- swoboda świadczenia usług (art. 56 i n. TFUE).

# Definicja nieprawidłowości

Jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej przez finansowanie nieuzasadnionego wydatku.

Tym samym - brak obowiązku nakładania korekt finansowych za naruszenia, które mają wyłącznie charakter formalny i nie wywołują lub nie mogłyby wywołać żadnych skutków finansowych.

*art. 2 pkt 7 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*

# Metody ustalania korekt

- Metoda dyferencyjna
- Metoda wskaźnikowa

# Metoda dyferencyjna

Porównanie wysokości rzeczywiście wydatkowanych (lub zakontraktowanych) środków na sfinansowanie zamówienia po zaistnieniu naruszenia ze stanem hipotetycznym, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło rozpatrywane naruszenie.

Różnica pomiędzy wysokością rzeczywistych wydatków ze środków funduszy UE po wystąpieniu naruszenia, a hipotetyczną wysokością takich wydatków w sytuacji, gdyby naruszenie nie miało miejsca.

Konkretyzacja wysokości korekt finansowych. Konkretyzacja ta ma polegać na ustaleniu wysokości szkody na podstawie analizy dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w szczególności ofert złożonych przez wykonawców.

# Metoda wskaźnikowa

W przypadkach, gdy obliczenie konkretnego rozmiaru szkody wywołanej naruszeniem jest trudne, czy wręcz niemożliwe stosuje się metodę wskaźnikową.

Wysokość korekty oblicza się jako iloczyn wskaźnika procentowego nałożonej korekty, wskaźnika procentowego współfinansowania ze środków funduszy UE i wysokości faktycznych wydatków kwalifikowanych dla danego zamówienia, według wzoru:

$$Wk = W\% \times Wkw. \times Wś$$

gdzie:

$Wk$  – wysokość korekty finansowej;

$Wkw.$  – wysokość faktycznych wydatków kwalifikowanych dla danego zamówienia;

$Wś$  – procentowa wysokość współfinansowania ze środków funduszy UE;

$W\%$  – wskaźnik procentowy nałożonej korekty.



# Metoda wskaźnikowa

- Użyty we wzorze wskaźnik procentowy nałożonej korekty wyraża abstrakcyjny i uśredniony stopień „szkodliwości” określonego typu naruszenia;
- Jeżeli stwierdzona nieprawidłowość nie została uwzględniona w tabeli właściwej dla danego zamówienia, należy przyjąć wskaźnik procentowy odpowiadający najbliższej rodzajowo kategorii naruszenia zawartej w tej tabeli;
- Wskaźniki procentowe nie mogą być obniżane w przypadku kategorii, dla których wskazano jedną stawkę procentową bez możliwości jej obniżania;
- W przypadku wykrycia dwóch lub większej ilości przypadków niezastosowania zasad zamówień publicznych, należy zastosować korektę finansową o największej wartości procentowej;

# Miarkowanie korekt

Przesłanki które nie powinny stanowić podstawy do obniżenia korekty:

- brak odwołań wniesionych przez oferentów;
- liczba ofert/wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożonych w ramach danego postępowania;
- fakt, że zamawiający nie odrzucił żadnej oferty w wyniku oceny zgodności z danym wymogiem, żaden oferent nie został wykluczony i żadne oferty nie zostały odrzucone;
- wartość elementów zamówienia dotkniętych naruszeniem.

# Orzecznictwo

- Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

Sąd krajowy wykonując obowiązek dokonywania wykładni prawa wewnętrznego w świetle brzmienia i celu dyrektywy nie powinien wykraczać poza wyraźne brzmienie przepisu prawa wewnętrznego.

Trybunał w wyroku z 14 lipca 1994 r. w sprawie C-91/92 P. F. D. v R. S.

# Orzecznictwo

- Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

*Przyzwolenie na to, aby bez stosownej implementacji przez państwo określonego przepisu dyrektywy do prawa krajowego, sąd krajowy mógł - poprzez stosowaną wykładnię - nakładać na obywatela (tu na Beneficjenta) obowiązek wynikający z tej dyrektywy, wbrew unormowaniu krajowemu. Tymczasem dyrektywy mają bezpośrednią skuteczność tylko wertykalną, to znaczy w relacji jednostka wobec państwa ( M. Ahl, M. Szpunar, Prawo europejskie, Warszawa 2002, s. 32), z czego wynika, że organy państwa członkowskiego w żadnym wypadku nie mogą powoływać się na bezpośrednią skuteczność dyrektywy wobec osób fizycznych i prawnych, i nakładać na nie - poprzez stosowanie wykładni zgodnej z celami dyrektywy - obowiązki z niej wynikające, które jednak nie zostały lub zostały niewłaściwie określone w przepisach krajowego porządku prawnego*

Orzeczenie NSA z 23 września 2009 r., sygn akt I FSK 1154/08 - Wyrok NSA.

# Orzecznictwo

Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

*Zasada pewności prawa wraz z zasadą działania beneficjenta w dobrej wierze stanowią część europejskiego porządku prawnego i w konsekwencji powinny być również stosowane w odniesieniu do systemu wskazywania i nakładania korekt finansowych.*

Trybunał z 16 lipca 1998 r. w sprawie C-298/96 Oelmühle Hamburg AG, pkt 31; Trybunał z 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 56.

# Orzecznictwo

Bezpośrednie stosowanie dyrektyw

*Obowiązek pewności prawa powinien być szczególnie przestrzegany w przypadku regulacji przewidującej skutki finansowe.*

Trybunał z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 26; Trybunał z 16 marca 2006 r. w sprawie C-94/05 Emsland-Stärke, pkt 43; Trybunał z 26 października 2006 r. w sprawie C-248/04 Koninklijke Coöperatie Cosun, pkt 79.

# Orzecznictwo

## Stosowanie zasad traktatowych

*Normy zaczerpnięte z traktatu WE mają zastosowanie wyłącznie do zamówień, które są wystarczająco powiązane z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego. W konkretnych przypadkach z powodu szczególnych okoliczności, na przykład niewielkiego znaczenia gospodarczego podmioty gospodarcze z siedzibą w innych państwach członkowskich nie byłyby zainteresowane udzielanym zamówieniem. W takich przypadkach „skutki dla swobód podstawowych należałoby uznać za zbyt nieokreślone i pośrednie”, by uzasadniały stosowanie norm zaczerpniętych z pierwotnego prawa wspólnotowego.*

Trybunał w sprawie C-231/03 *Coname*, wyrok z dnia 21.7.2005, pkt 20.

# Orzecznictwo

- Zasadność naliczania korekt

*Nie można uznać za sprzeczne z prawem unijnym, że prawo krajowe w dziedzinie cofania aktów administracyjnych dotyczących żądania zwrotu świadczeń pieniężnych wypłaconych nienależnie przez administrację publiczną uwzględnia obok zasady legalności również zasadę pewności prawa i zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, ponieważ stanowią one część unijnego porządku prawnego.*

Wyrok Trybunału z 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 56.



# Orzecznictwo

- Zasadność naliczania korekt

*Zasada legalności, zasada pewności prawa oraz zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań mogą chronić beneficjenta przed obowiązkiem zwrotu środków unijnych, otrzymanych niezgodnie z prawem pod warunkiem, że beneficjent pozostaje w dobrej wierze i zostanie uwzględniony interes Unii Europejskiej w odzyskaniu nienależnie wypłaconej pomocy. Ocena istnienia dobrej wiary po stronie beneficjenta należy do sądu krajowego.*

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 31 i 32, wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 57 i 58.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 31, ETS z 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Martin Huber, pkt 58.

# Orzecznictwo

## Zasadność naliczania korekt

zasada pewności prawa wymaga w szczególności, aby konkretne obowiązki wynikające z prawa europejskiego umożliwiały zainteresowanym podmiotom (w tym przypadku zamawiającym) dokładne zapoznanie się z zakresem obowiązków, które na nich nakłada.

wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 25; ETS z 1 października 1998 r. w sprawie C-209/96 Zjednoczone Królestwo przeciwko Komisji, pkt 35; ETS z 20 maja 2003 r. w sprawie C-108/01 Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita, pkt 89; ETS z 21 lutego 2006 r. w sprawie C-255/02 Halifax i in., pkt 72.

# Orzecznictwo

- Zasadność naliczania korekt

*Jednostki powinny bowiem mieć możliwość jednoznacznego poznania swoich praw i obowiązków i podjęcia w związku z tym odpowiednich działań.*

*Obowiązek pewności prawa powinien być szczególnie przestrzegany w przypadku regulacji przewidującej skutki finansowe.*

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 25; ETS z 13 lutego 1996 r. w sprawie C-143/93 Van Es Douane Agenten, pkt 27; ETS z 26 października 2006 r. w sprawie C-248/04 Koninklijke Coöperatie Cosun, pkt 79.

Wyrok Trybunału z 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-158/06 Stichting ROM-projecten, pkt 26; ETS z 16 marca 2006 r. w sprawie C-94/05 Emsland-Stärke, pkt 43; ETS z 26 października 2006 r. w sprawie C-248/04 Koninklijke Coöperatie Cosun, pkt 79.

# Orzecznictwo

- Wymóg uzasadnienia decyzji nakazującej zwrot dofinansowania w wyniku nałożenia korekty, która stanowi władczy akt organu państwa członkowskiego

*Uzasadnienie indywidualnej decyzji powodującej negatywne następstwa dla strony powinno w sposób jasny i jednoznaczny ukazywać sposób rozumowania instytucji będącej autorem aktu tak, by umożliwić zainteresowanym poznanie podstaw podjętego środka, a właściwemu sądowi – wykonanie przezeń kontroli*

Wyrok TSUE z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brinks France

Wyrok z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie T-206/99 Metropole television przeciwko Komisji Rec., wyrok z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie T-102/03 CIS



Fundusze Europejskie  
Program Regionalny

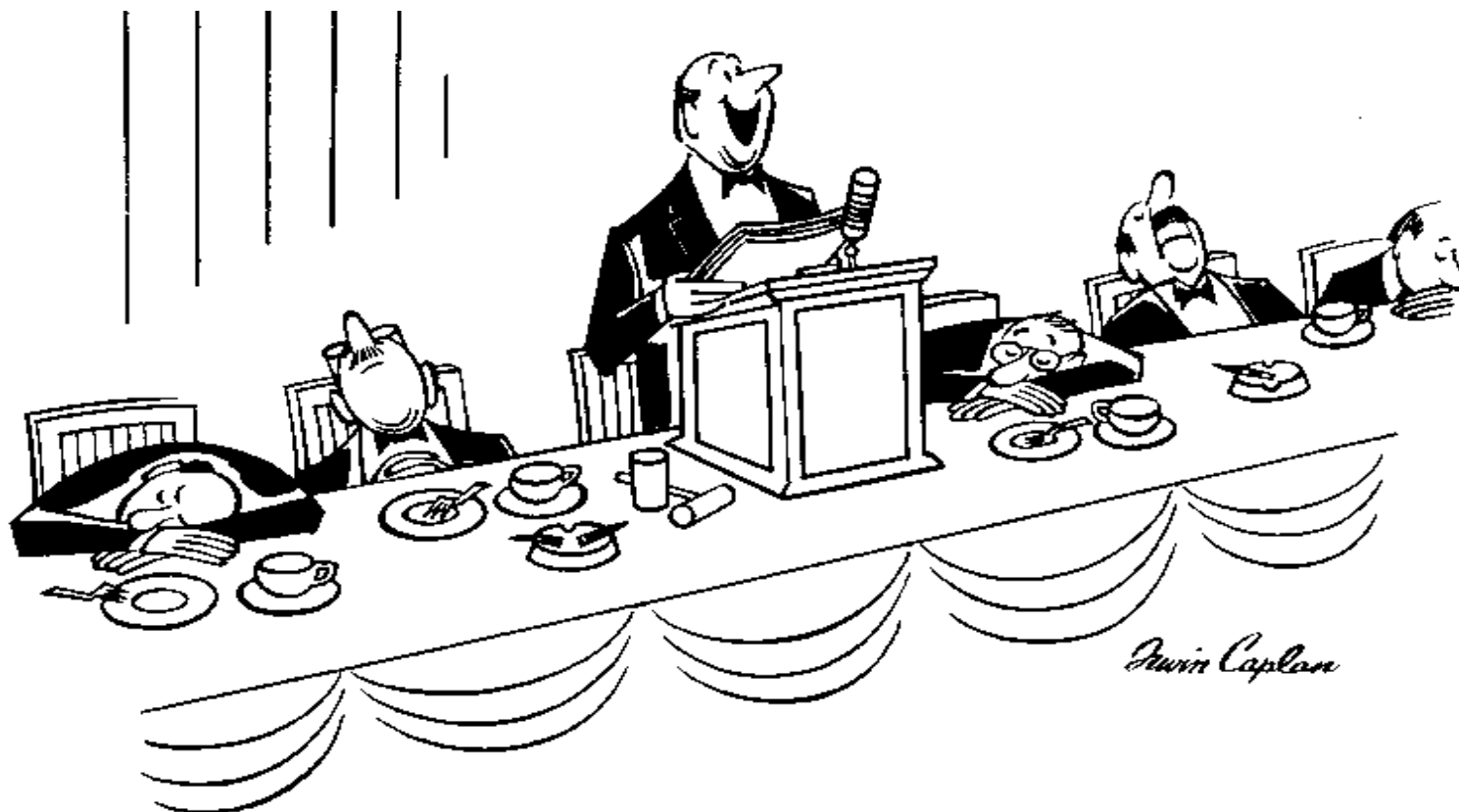


Rzeczpospolita  
Polska



województwo  
łódzkie

Unia Europejska  
Europejski Fundusz Społeczny



Caplan

Saturday Evening Post

**"And now — are there any questions?"**